
DIRANAZ

Sinop Halkevi Ay'ık Mecmuası

**1 ci ve 2 ci Teşrin
1941**

CİLT : 5

SAYI : 51-52

SINOP VİLÂYET MATBAASI

DIRANAZ

Cilt : 5 (1 ci ve 2 ci TEŞRİN 1941) Sayı : 51—52

YAŞAYAN BÜYÜK ÖLÜ
EBEDİ ŞEFİMİZ ATATÜRK

Ebedî Şef Atatürk'ün ölümü Dolayısıyla

Millî Şef İsmet İnönü'nün 21 - 11 - 938 de
Büyük Türk Milletine Beyannamesi

Büyük Türk Milletine:

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fâni vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin onun için aşk ve iştiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız ittihâm gününde meydana atılmış, Türk milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, asla yıpranmayan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü, yalnız Türk milletinin haklarını insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihte hakkettiği meziyetlerini isbat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğunu insaniyet vazifelerine

sarsılmaz istikadı vardı. «Ne Mutlu Türküm diyene» dediği dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönmiyen aşkını en mânalı bir surette hulâsa etmiştir.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mütakâmil ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek, onun başlıca kaygusu olmuştur. Teşkilâtı Esasîyemizde ve bugün hizmet başında, irfan-muhitinde ve geniş halk içinde bulunan bütün vatandaşların vicdanlarının vicdanlarında yerleşmiş olan lâik milliyetçi, halkçı, inkilâpçı, devletçi, Cümhuriyet, bize bütün evsafıyla Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Ufulündenberi Atatürk'ün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimi bağlılık, Devlet ve milletin kudret ve vefasını

beliğ misalidir. Türk milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği sevgi ve saygı, onun niçin Atatürk gibi bir evlât yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürk'e tâzim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza kalbimizden gelen şükran duygulamı ifade etmeyi ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı, insanlığın âtisi için ümit verici bir müjde olarak selamlarım. Bu sözlerim, yazılarıyla ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyet-

lerle yasımıza iştirâk eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımın ifadesidir.

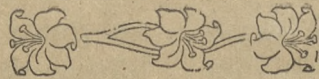
Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hadimi, İnsanlık idealinin âşık ve mümtaz siması,

Eşsiz kahreman Atatürk!

Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milleti ile beraber huzurunda tâzim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

REİSİCÜMHUR
İSMET İNÖNÜ

ONSUZ Üçüncü Seneye Girerken

Bundan tam iki yıl evvel 10 İkinciteşrin gününde Türk milletinin Ebedî Şefi gözlerini kapamış, 18 milyon Türkün hıçkırıkları arasında ebediyen uzaklaşmıştı. Mustafa Kemal, Gazi Mustafa Kemal, Kemal Atatürk, Atatürk bizi bir an için öksüz gibi bırakarak madeten gittikten sonra, manen bize yakın oldu, kalbimize girdi, içimize karıştı...

Ölüm, onu bizden nekadar uzaklaştırmış olursa olsun, Atatürk bu vatanın her taşında, her zerre toprağında, her Türkün kalbinde heran yaşıyor. Bütün bir insanlık dünyası, bütün bir cihan tarihi Atatürkü daimâ anacak, saygı ile, takdir ile, minnet ve şükran ile anacaktır. Ebedî Şefin Cenaze Merasimi hala hepimizin gözleri önünde canlanmaktadır.

Renğin çizemeyeceği, kalemin yazamayacağı, notanın haykıramayacağı bir matem içinde idik. 18 milyon kalp bir göğüsle hıçkırıyordu. Bir milleti ölümden kurtaran, ölümle bütün bir dünyayı sarsan, düşmansız bir

Türkiye yaratup giden büyük Türkün arkasından yalnız Türk milleti değil, bütün bir insanlık alemi, bütün dünya ağlıyordu. Bizimle beraber bütün bir dünya matem tuttu. Yaramız derin, acımız büyük idi. Fakat bu derin yarayı bu büyük acıyı saran müşfik bir el, bir Millî Şef, Atatürk'ün en aziz kılıncı, savaş, siyaset ve idare arkadaşı, onun bir eşi, aziz Cumhur Reisimiz ve Millî Şefimiz başımıza geldiği gün hep birden büyük bir teselli bulduk. Atatürkü kaybetmiş olmaktan ileri gelen ye'simiz, İnönü'nün yüce şahsiyeti ile dindi. . Onsuz geçen iki yıl içinde Onun izleri üzerinde ilerliyoruz. Onun kalbimizin en derin köşelerinde aziz hatırasını saklarken, bıraktığı emanetin, Cumhuriyetin en sadık birer bekçisi olarak Millî Şefin etrafında sarsılmaz bir kale gibi toplanıyoruz ve millî ülkü uğrunda daima seferberiz.

Kabrinde müsterih uyusun Atamız!

S. A.

Ebedî Şef Atatürk'ün

Ölümünün Üçüncü Yıl Dönümü Münasebetile Şehrimizde Yapılan İhtifal

Ebedî Şef Atatürk'ün ölüm gün ve saatine tesadüf eden 10 İkinciteşrin 1941 Pazartesi günü saat 9,05 te Vilâyetimizin bütün Halkevlerinde ve Halkodalarında, Halkevi ve odası olmıyan yerlerde bilumum Parti merkezlerinde, bir ihtifal toplantısı yapılmıştır.

Şehrimiz Halkevinde yapılan toplantı da Sayın Valimiz Bay Salih Kılıç başta olmak üzere, Askerlik Şube Reisi ile Subaylar, devair reisleri, Parti, Halkevi ve Halkodası mensupları, resmî ve hususî teşekküllerin mümessilleri davet edilmişlerdi.

Salonun münasip bir mahalline Atatürk'ün büstü, konmuş ve bu köşe Türk ve Parti bayraklarile ve çiçeklerle süslenmiş idi. Tam 9,5 da Maarif Müdürlüğümüz Fahri Alper Atatürk'ün oğün, o saatte öldüğünü kısa ve bir ifade ile anlatmış. Hazır bulunanları ayakta, beş dakika saygı susmasına davet etmiştir.

Bundan sonra, Halkeyimiz

Dil ve Edebiyat kolu Başkanını Ali Ertan Atatürk'ün hayatı, memleket ve millet için yaptığı büyük hizmetler ve kahramanlıklar hakkında bir hitabede bulunmuş ve bunu müteakip Millî Şef İsmet İnönü'nün Atatürk hakkındaki beyannameyi okunarak toplantıya son verilmiştir.

Toplantı bu suretle bittikten sonra, Atatürk'ümüzün büstü olan park meydanına, topluca gidilmiş bir çelenk konarak merasime nihayet verilmiştir.

Aynı günde şehrimizin kuzularının bütün mekteplerinde saat 9 05 te talebe ve öğretmenler mektebin münasip bir salonunda toplanarak aynı şekilde beş dakika ayakta saygı susması yapmışlar, müteakiben bir öğretmen tarafından Atatürk'ün hayatı, memleket ve millet için yaptığı büyük hizmetleri ve kahramanlıkları hakkında kısa bir hitabede bulunmuş ve Millî Şef İsmet İnönü'nün beyannameyi okunmuş, merasime nihayet verilmiştir.

Hiç bir şart altında zor kabul etmeyiz...

Dünyanın beklediği ve muhtaç olduğu barışın
kaynağı olabilirsek bundan duyacağımız
sevinç pek büyük olacaktır

Cumhur Reisimiz İsmet İnönü, Büyük Millet Meclisimizin altıncı devre üçüncü toplantı yılını fevkalâde mühim bir nutuk ile 1 İkinci teşrin saat 15 de açmışlardır.

Sevgili Millî Şefimizin bu fevkalâde ehemmiyetli nutukları mebuslarımızın sürekli alkışları ve büyük tezahürleri arasında irat edilmiş olup içeride ve dışarıda büyük takdirlerle karşılanmıştır. Bu nutuk, bu gün bütün cihanı sarsan kanlı savaşlar içinde hür, müstakil ve bahtiyar Türkiyemizin durumunu tam manasile belirtmiş, Hükümetimizin son bir yıl içindeki çalışmalarını bütün tafsilâtile hülâsa etmiş, gelecek senenin çalışmaları hakkında isabetli direktifler vermiştir. Nutkun aynısını koymak gazetemizin hacmi bakımından imkânsız olduğundan her bahse ait hülâsaları aynen neşrediyoruz:

Türk Milletinin Değerli Vekilleri:

★ Bizi hizmeti ile şerefliendiren büyük milletin emanetini, hepimiz canımızdan üstün tutarak vazife yapıyoruz. Siyasette ana temellerimizin sade ve açık olmasından kuvvet alıyoruz.

★ Hür ve şerefli vatana faydalı olabilmek, hepimizin tek bahtiyarlığımızdır.

★ Kahraman Türk ordusunun her vazifeyi yapmağa ehil olduğuna yakından itimadımız vardır.

★ Yeni nesli yetiştirmekte hiç bir gecikmeye ve geri kalmağa meydan vermiyeceğiz. En uzak köyden başlayarak yeni neslin bilgili, güçlü, her alanda

üstün yetişmesi ülküsü bütün düşüncelerimizi kaplamıştır.

★ Toprak kanunu, büyük meclise sunulmak üzeredir. Bir çok araştırmalardan anlıyoruz ki toprağı hiç olmıyan köylünün nisbeti mahduttur. Devlet mali toprak dağıtmak suretile bu nisbet yıldan yıla azalmaktadır. Bununla beraber toprağı olmayıp kendi başına ocak kurmak isteyenlere toprak temini, Cumhuriyetin en ziyade ehemmiyet verdiği bir meseledir.

★ Harpten doğan bin türlü felâket içinde bütün milletlere karşı insanî vazifesini kudreti nisbetinde yapmakla iftihar duyan memlekemiz, bir gün de dünyanın beklediği ve muhtaç olduğu barışın kaynağı olabilirse, bundan duyacağımız sevinç pek büyük olacaktır.

★ Memleketimizi yakından alâkalandıran askerî hareketler bizim uyanıklığımızı son derece arttırmış ve taahhütlerimize ve dostluklarımıza sadakat çerçevesi içinde şerefimizi ve emniyetimizi koruyan sulh arzusu, siyasetimizin mesnedini teşkil etmiştir,

★ Almanya ile münasebetlerimiz Balkan hareketleri esnasında en çetin imtihanını geçirmiştir: © zaman bizdeki alâka ve endişeyi lâyık olduğu ehemmiyetle gören ve anlıyan Alman devletinin sayın Reisi Hitler, bana yazdığı hususî bir mektupla memleketimize karşı dostluğunu göstermiş ve hükümetin tasvibiyle kendisine vermiş olduğum cevap ve bir kere daha vaki olan mektuplaşmamız 18 Haziran 1941 tarihli Türk — Alman muahedelerini vücade getiren karşılıklı itimat havasını yaratmıştır. Bu neticeyi memnuniyetle kaydetmek isterim.

★ Türk — Alman münasebetlerini o tarihtenberi hiç bir zaman bulanmıyan bir dostluk takip ediyor. 18 Haziran 1941 tarihli dostluk ve saldırmazlık muahedesinin hükümleri her şart içinde mahfuz olarak devam ediyor ve devam edecektir.

★ 1940 yılında Fransanın mağlubiyeti, İngilizleri en müşkül bir vaziyete uğratmış bulunurken Türkiyenin müdafaa ve masuniyet umdeleriyle takip

etmiş olduğu siyasetin bir noktasına halel gelmedi ve Türkiye ittifak muahedesine sadakatini açıktan açığa söyledi. Türkiye dünyanın en büyük devletlerinden birine kara gün dostu olduğunu o zaman bir kere daha isbat etmiştir.

★ Memleketin ve ordu ihtiyacının karşılanması için istihali arttırmıya daha çok ehemmiyet vermek zorundayız.

★ Yiyecek maddelerinde şimdiye kadar istihlâki tahdit eden bir karar alınmamıştır. Ancak, stoklarımızı korumak ve gelecekte emniyetli bulunmak için günün birinde bu maddelerde dahi istihlâki tahdit zaru-

retiyile karşılaşmak ihtimali vardır.

★ İçeride millî birliğe güveniyoruz. Bunu korumak için gerekli olursa, her tedbiri almaktan sa'ınmıyacağız.

★ Vatandaşların selâmetine aykırı olarak doğru ve kanaatli yoldan sapacaklara, bulanık zamanda siyaset veya ticaret kârı arıyacaklara kesin, katî olarak karşı koyacağız.

★ Dışarı ile münasebetlerimizde siyasetimizi duru, dürüst olarak söyleyeceğiz, ve ahitlerimizin samimî yolunda yürüyeceğiz. Hiç bir şart altında zor kabul etmiyeceğiz.

(CUMHURİYET)*Ferit Dikmen*

Cumhuriyet; kuvvet, kudret, birliktir
Her can, bu aşk, bilgi ile dolmalı
Cumhuriyet; yüce varlık, dirliktir
Gönül bu aşk, ülkü ile dolmalı

Hep türklüğü yaşatan bu değilmi?
Dört bir yanı kuşatan bu değilmi
Gözü, gönlü ısıtan bu değilmi
Her can bu aşk, bilgi ile dolmalı

(Cumhuriyet) bir güneş ki; doğdu da
Nurlar salup, karanlığı boğdu da
Feyz bulduk; sanki (rahmet) yağdı da
Gönül bu aşk, ülkü ile dolmalı

Bu nur ile aydın (il'e) ne mutlu!
Bu ruh ile dolan kula ne mutlu
Böyle bağda biten (güle) ne mutlu
Gönül bu aşk, bilgi ile dolmalı

(Cumhuriyet) yüce kudret, şeref, şan
(Cumhuriyet) dirlik, birlik, hayat, kan
(Cumhuriyet) adalet, hak ve irfan
Her can bu aşk, ülkü ile dolmalı

Böyle bildik, buna böyle uyduk biz
Gönle bunu per kittik ve oyduk biz
Özge ne var, ruhdan attık, soyduk biz
Her can bu aşk, bilgi ile dolmalı

(Cumhuriyet) dan doğar nimet, her varlık
Gönle bunu serdin ise yok darlık
(Dikmen) bayle ülküyledir, bil erlik
Gönül bu aşk, ilgi ile dolmalı

**BAYRAM
BAYRAK
ASKER***D. Namata*

Bayram, toplu bir surette cemiyet hayatını yaşayan insanların seçinçlerini birlikte kutladıkları gün olmak bakımından şüphe yok ki çok büyük çok kıymetli bir gündür.

İnsanların özel yaşayışlarında düğün, doğum gibi fertlerin veya ailelerin bayramları da vardır. Bu gibi bayramlarda kalpler kadar yüzlerde neşelidir. O gün, ev veya aile halkı arasında bir başkalık, bir canlılık, bir değişiklik görülür.

Hatta, bu gibi hususî günlerin yıl dönümlerinde bile hususî bayramlar yapılır, ziyafetler verilir, yeni elbiseler giyilir, evin için temizlenir, düzeltilir, bezenir.

Bu böyle olunca, fertlerden aileler, ailelerden obalar, obalardan köyler ve şehirler halkının birleşmesi demek olan cemiyet yaşayışındaki müşterek bayramlarda da aynı hazırlıkları yapmak, aynı neşeyi ve canlılığı, aynı bezenmeyi, hatta fazlası ile yapmak gayet tabiidir.

Bilhassa, bu bayram, ulusal bir bayram, bir kurtuluş bayramı, bir Cumhuriyet bayramı, ulusal varlığı kurma bayramı olursa hiç şüphe yok ki, bu canlılık bu temizlik, bu neşe ve hazırlık, beş misli, on misli, yüz misli, bin misli fazla olmak lâzım gelmezmi?

Bayrağa gelince: bayrak, ulusal varlığın bir alemi, devletin bir alâmeti, milletin namus ve şeref timsali olmak bakımından ona karşı saygı göstermek, onu temiz tutmak, onu şeref ve şanına yakışır şekilde asmak bir borç, millî bir borç değilmidir?

Bayrağımız geçerken ona karşı saygılı bir durum almak gerekmezmi?

Asker de bu vatan, bu yurt bu millet efradı arasından, vatana, yurda, millete karşı borcunu yapmak, hüdütlerini korumak, emniyeti temin etmek icabında kanını dökmek için ayrılmış bir kitledir.

Asker geçerken ona saygılı

sevgili, ilgili olmak, onu canla, başla ve bütün mevcudiyetimizle alkışlamak onun mukaddes varlığını bir kat daha hatırlatmak ve artırmak için imkân varsa çiçekler, konfetilerle, alkış tufanları ile selamlamak icap etmezmi?

İtiraf edelim ki, bu işleri çok defa ihmal ediyoruz.

Yurttaş! Cihan tarihlerinin en seçilmiş sahifelerinde altın harflerle yazılmağa değer şanlı günlerimizin, kahramanlık destanlarımızın yıl dönümlerini

her sene birer millî bayram olarak kutluyoruz. 30 Ağustos Zafer bayramı, Hâkimiyeti millîye bayramı, Cumhuriyet bayramı gibi günlerimizde hepimiz şehirde, kasabada, köyde, evde, çarşıda... Bayrama, bayrağa ve askere karşı borçlu olduğumuz vazifeleri yapmak için bütün varlığımızla, bütün canlılığımızla, hazırlanalım ve bu hazırlıklarımızı her zaman millî bayramlarımızdan evvel yapalım.

Y U R T

Ayancık - Yenikonak

A. İ. Işıtman

Her tarafta duman kan,
Her millette bin hieran,
Korudu Tanrı her an,
Yurdumu ve toprağı...

Esmesin sert rüzgârlar,
Sel olmasın yağmur kar,
Kıskandı yar ve agyar,
Yurtta yeşil yaprağı...

Cennetten güzel yurdum,
Cennete misal yurdum,
Sana sulh çiçeğinden,
Güzel bir oya ördüm ..

O büyükler sag olsun,
Yurdum neşeyle dolsun,
Bir tek çiçek ve yaprak,
Ne sararsın ne solsun...

En Üstün Sevgi Yurt Sevgisi

Yazan : N. Dades

Üzerinde yaşadığımız dünyada bir çok sevgilerimiz vardır: Köyümüzü, kasabamızı, şehrimizi, evimizi, büyüklerimizi, çoluk çocuğumuzu, canımızı severiz.

Her birimiz, bunlardan başka yaradılışın bize verdiği bir çok şeyleri de severiz:

Malı severiz, parayı severiz, güzel çiçekleri, tatlı meyvaları severiz. Daha bunlara benzer bir çok şeyleri de severiz.

Bütün bu sevgilerimizin üstünde, biricik bir sevgi daha vardır: Yurdumuzu, vatanımızı da severiz. Yurt sevgisi, bütün sevgilerin başında gelir, bütün sevgilerimize üstündür: köyümüz, kasabamız, şehrimiz yurdumuzun birer parçasıdır. Evimizi yurdumuzun toprakları üstünde kurduk. Büyüklerimizi bu yurt yetiştirdi, çoluk çocuğumuzu bu yurttan yetiştiriyoruz, bu yurttan büyüteceğiz.

Malı bu yurttan kazanıyoruz. Parayı bu yurttan kazanıyoruz, güzel çiçekleri, tatlı meyvaları bu yurt yetiştiriyor, canımızı

bu yurt koruyor. Görüyoruz ki bütün sevdiğimiz şeyler, bize bu yurt veriyor, bu yurt yetiştiriyor. Bu yurdun yetiştirdiği buğdayı yiyoruz. Bu halde, bütün sevgilerimizin üstünde bir sevgi, bir yurt sevgisi vardır. Yurt sevgisinden daha üstün bir sevgi tasavvur olunamaz.

Her rahatı, her nimeti, her kazancı ve her saadeti, üzerinde bulduğumuz ve elde ettiğimiz aziz yurdumuza karşı duyacağımız sevgi; her şeyden üstün olmalıdır.

Uğrunda canımızı bile seve seve feda etmeğe her zaman hazır olduğumuz Türk yurdunu bütün varlıklarımızdan üstün bir sevgi ile sevmek, onun eyiliğini, menfaatını her şeyden üstün tutmak, Türk oğlunun, Türk vatandaşının en birinci ödevidir. Çünkü:

Dünyada en üstün sevgi, yurt sevgisidir.

Yurdunu sevmiyen, yurdunun menfaatını düşünmeyen bir adam kendi menfaatını da düşünmüyor, kendi varlığını bile sevmiyor demektir.

AHVAL ve VAZİFE

Bülent Erkutun

Bu gün dünyanın yarısı ikinci büyük harbin felâketleriyle muztarip.. Kan, ölüm, hastalık, açlık, sefalet yüz binlerce insan evlâdını aramızdan çekip götürüyor... Dünyanın diğer yarısı da bu facianın doğurduğu maddî ve manevî buhran içinde kıvranıyor.

Biz bu iki zümrenin, ikincisine dahil olmakla beraber, huzur ve rahatımız, işemiz bu zümreye dahil olanların hiç biri ile kıyas edilmez üstünlüktedir..

Harbe girmedik, mecbur olmadıkça böylesi bir şeye niyetimiz yok..

Yalnız bir unutmuyalım ki içinde bulunduğumuz bu günkü iyi vaziyetimizi idame ettirmek için bir çok vazifelerimiz var... Bunlar sırası ile;

1 — Tasarruf:

İçinde bulunduğumuz vaziyet dolayısıyla her zaman ve her şeyde «Tasarruf» artık bir şahsî menfaatten çıkmış, bir millî vazife halini almıştır. Tasarruf tabiri ekseriya dar manada yani yalnız para biriktirme manasında kullanılır. Filhakika fert bakımından bu doğrudur, çünkü her fert tasarrufu ya refahını artırmak veya istikbalini sağ-

lamlaştırmak için yapar, ve para biriktirmekle kifayet eder. «Fransız romancısı André Maurois — Para saadetin en maddî ve elle tutulur şekildir — diyor.. Hakikatende öyle.. Halbuki düşünülecek olursa tasarrufa çok daha geniş bir mana vermek icap eder. «Harp iktisadiyatında tasarruf: millî çalışma ve servetten azamî randımanı elde etmek) diye tarif olunabilir.

İsraf haram ve millete hiyanettir. Bilhassa böyle harp anlarında.

Hiç bir şeyi israf etmemek gerek bizim ve gerekse milletimizin menfaati icabındandır. Evimizdeki elektriği daha az yakarak, kömürü, ve sair maddeleri daha az kullanarak, hem şahsî bakımdan tasarruf etmiş ve hemde hakikatte memleket için faydalı olan bu maddeleri daha az kullanmış, ilerde memleketin emniyet ve refahı bakımından daha faydalı yerlerde kullanılması imkânını hazırlamış oluruz.

2 — İstihsal artırmak:

Günün en mühim bir parolası da budur. İstihsal ettiğimiz bütün maddeleri mümkün olduğu kadar artırmak. Her sene

çıkardığımız pamuktan, şekerden, buğdaydan, vesair şeylerden daha çok, ve daha iyisini elde etmek.

İstihsal cephesinde vazife alan her vatandaş milli müdafaa kuvvetlerimizin yükselmesine hizmet eder. Kendi istihsalımız artıp, yerli malı kullandıkça ecnebî mallarına ihtiyaç azalır ve ihraç ettiğimiz kıymetli mahsullerimiz mukabilinde ecnebî memleketlerden umumî menfaat bakımından daha lüzumlu ve ehemmiyetli maddeler tedariki mümkün olur. Evet: Yerli malı kullanmalıyız. Bu dün için «Millî serveti artırma çaresi» diye telakki edilirdi. Halbuki içinde bulunduğumuz bu karışık an için yerli malı kullanmak bir millî müdafaa ve iktisat meselesi, bir hayatî dava şeklini almıştır.

3 — İyi bakım:

Elimizde mevcut bulunan veya zamanla elimize geçen bütün makine ve aletleri, nakliye vasıtalarının bozulmalarını, uzun ömürlü olmaları için azamî dikkat gösterip onlara iyi bakmakta en mühim vazifemizdir. Düşünmeliyizki bozulan bir makinanın bir hayli musrafa ihtiyacı vardır ve alât tedariki şimdiki halde çok güç ve bazende imkânsızdır. İyi bakım eşyanın ömrünü artırır.

4 — İhtikârla mücadele

Devlet bize mühim bir vazife daha veriyor. Her hangi bir malı etmediği bir fiyatla satan, elinde mevcut malı olduğu halde daha ilerilerde aynı malı daha fazla fiyatla satmak için sorulduğunda «Yok... Bitti, kalmadı» diyenlerle mücadelede hükümetle canla başla sıkı bir el birliği yapmak ve bir ihtikârla karşılaşıldığında muhtekiri polis karakollarına, Emniyet müdürlüğüne veya «Fiyat murakabe komisyonu» na şikâyet etmek her vatandaşın vazifesidir.

Her şeyden evvel her şeyde ihtiyatlı olmalıyız. Bir şeyin iç yüzünü arka tarafını göremeyiz. Belki güzel bir çehrenin arkasında bir felâket gizlidir. Belki bir dost yüzü sadece bir düşmanı gizliyen maskeden ibaretir.

İhtimalki, şu yeşil ve çimenli yol bir uçurumla nihayetleniyor ve belkide şu mavi ve sakin denizde ilerliyen sandalımız burnu döner, dönmez bir fırtına ile karşılaşacak. İşte hep böyle bir ihtimalle ihtiyatlı bulunalım. Hayattaki bütün tehlikelere karşı yegâne silâh «İhtiyattır». Her şeyimizi idareli harcayalım? Tasarruf yapalım?

«Ak akça kara gün için» diyen atalarımız her halde ihtiyatlı insanlardı, ve bunu çok doğru söylemişlerdir.

*Antiyaz sahibi ; Sinop Halkevi
Mesul müdürü ; Macit Tekinalp*

TÜRK TARİH KURUMU

